

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
«АКАДЕМІЯ МИСТЕЦТВ ІМЕНІ ПАВЛА ЧУБИНСЬКОГО»
Кафедра «Мистецтво співу»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

Сергеєнко О. М.

1 вересня 2025 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОХОРОНА ТА ГІГІЄНА ГОЛОСУ**

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»
Спеціальність	В 5 «Музичне мистецтво»
Освітньо-професійна програма	«СПІВ»
Статус дисципліни	Обов'язкова

Робоча програма навчальної дисципліни **«Охорона та гігієна голосу»** для здобувачів вищої освіти галузі знань **В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»**, спеціальності **В 5 «Музичне мистецтво»**, освітньо-професійної програми **«Спів»**.

Розробник: Бойко І. М. - заслужена працівниця культури України, старша викладачка кафедри «Мистецтво співу», голова ПЦК «Мистецтво співу» КЗВО КОР «Академія мистецтв імені Павла Чубинського».

Робочу програму розглянуто та перезатверджено на засіданні кафедри «Мистецтво співу».

Протокол № 1 від 26 серпня 2025 р.

Завідувач кафедри Кочерга А. І.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ECTS – 3	Рік підготовки: 1-й	
Загальна кількість годин – 90	90	90
Кількість модулів – 1 Змістових модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних 1-й семестр – 2 x 16 = 32 години. Самостійної роботи здобувача – 58 годин. Для заочної форми навчання аудиторних: 1-й семестр – 8 годин. Самостійної роботи здобувача – 82 години.	I – й	I – й
	Лекції	
	24	5
	Практичні	
	6	2
Вид підсумкового контролю: комбінована – усне опитування, практичне завдання.	Семінарські	
	2	1
Форма підсумкового контролю: 1- й семестр – іспит.	Самостійна робота:	
	58	82

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Охорона та гігієна голосу» є набуття здобувачами знань, необхідних для збереження здорового стану голосового апарату під час виконання професійних завдань в якості співаків та викладачів співу.

Предмет навчальної дисципліни – голос людини як музичний інструмент, профілактика професійних захворювань голосового апарату.

Відповідно до освітньо-професійної програми «Спів», вивчення дисципліни «Охорона та гігієна голосу» сприяє **формуванню** у здобувачів вищої освіти таких **компетентностей**:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, педагогіки та виконавства та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК 17. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

Загальні компетентності викладача мистецької школи (за професійним стандартом «**Викладач мистецької школи**»):

ЗК 1. Здатність забезпечувати індивідуальний підхід до учнів.

ЗК 8. Здатність дотримуватись правил та норм охорони праці, гігієни праці та вимог пожежної безпеки.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК 3. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.

СК 6. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.

СК 13. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньо-професійної програми «Спів», вивчення навчальної дисципліни «Охорона та гігієна голосу» повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання (ПРН)	Шифр ПРН
Вміти здійснювати педагогічну діяльність.	ПРН 13

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Охорона та гігієна голосу»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Вміти здійснювати педагогічну діяльність.	ПРН 13

Загальні та спеціальні компетентності, що формуються у процесі вивчення дисципліни.

Відповідно до освітньої програми «Спів», вивчення дисципліни «Охорона та гігієна голосу» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти програмних результатів навчання через такі компетентності (ЗК – загальні компетентності, СК – спеціальні компетентності):

Шифр	Назва компетентності	Дескриптори НРК				Програмні результати навчання
		Знання Зн 1; Зн 2	Уміння/ навички Ум1	Комунікація К1; К2	Автономія та відповідаль- ність АВ1; АВ2; АВ3	ПРН
ІК	Інтегральна компетентність Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, педагогіки та виконавства та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.					ПРН 13
	Загальні компетентності					
ЗК 2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	Зн 1; Зн 2	Ум1	К1; К2	АВ1; АВ2; АВ3	ПРН 13
ЗК 4	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	Зн 1; Зн 2	Ум1	К1; К2	АВ1; АВ2; АВ3	ПРН 13
ЗК 5	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	Зн 1; Зн 2	Ум1	К1; К2	АВ1; АВ2; АВ3	ПРН 13
ЗК 8	Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.	Зн 1; Зн 2	Ум1	К1; К2	АВ1; АВ2; АВ3	ПРН 13
ЗК 17	ЗК 17. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі	Зн 1; Зн 2	Ум1	К1; К2	АВ1; АВ2; АВ3	ПРН 13

	розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.					
	Спеціальні (фахові) компетентності					
СК 3	Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.	Зн 1; Зн 2	Ум1	К1; К2	АВ1; АВ2; АВ3	ПРН 13
СК 6	Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.	Зн 1; Зн 2	Ум1	К1; К2	АВ1; АВ2; АВ3	ПРН 13
СК 13	Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.	Зн 1; Зн 2	Ум1	К1; К2	АВ1; АВ2; АВ3	ПРН 13

Дескриптори НРК.

Знання.

Зн 1. Концептуальні знання набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень.

Зн 2. Критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності.

Уміння / навички.

Ум1. Розв'язання складних непередбачуваних завдань і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та / або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів.

Комунікація.

К 1. Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності.

К 2. Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію.

Автономія та відповідальність.

АВ 1. Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

АВ 2. Відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та / або груп осіб.

АВ 3. Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності.

Вивчення дисципліни «Охорона та гігієна голосу» формує у здобувачів вищої освіти такі професійні компетентності (відповідно до професійного стандарту «Викладач мистецької школи»):

Трудова функція А	Професійні Компетентності	Знання	Уміння та навички
А. Організація та проведення навчання	А 1. Здатність забезпечувати досягнення результатів навчання	А 1. З 1. Предметна область	А 1. У 1. Володіти фаховими навичками в обсязі необхідному для викладання.

Після опанування навчальної дисципліни «Охорона та гігієна голосу» здобувачі вищої освіти також повинні:

знати:

- будову голосового апарату людини;
- основні фізичні характеристики співочого звуку;
- методи дослідження голосу та процесу співу;
- функції органів голосового апарату в процесі співу;
- основні професійні хвороби голосового апарату та причини їх виникнення;
- правила охорони та гігієни голосу;
- особливості розвитку дитячого голосу в різні вікові періоди;
- охорону та гігієну дитячого голосу;
- фонопедичні вправи та їх застосування у навчальному процесі.

Вміти:

- визначати порушення в роботі голосового апарату;
- доцільно використовувати набуті знання з профілактики захворювань голосового апарату;

- здійснювати індивідуальний підхід до учнів;
- застосовувати фонопедичні вправи як сучасний педагогічний метод відновлення функцій голосового апарату.

Мати навички soft skills:

- навички самоорганізації;
- презентаційні навички;
- здатність оволодівати сучасною інформацією;
- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

4. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

4. 1. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів

навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни «Охорона та гігієна голосу» є:

- усні опитування;
- виконання практичних завдань;
- семінарське заняття;
- іспит.

4. 2. Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми контролю знань здобувачів вищої освіти:

- поточний;
- модульний семестровий (іспит);
- підсумковий.

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100 – бальною шкалою та шкалою ECTS – А (90 - 100), В (82 - 89), С (74 - 81), D (64 - 73), E (60 - 63), Fx (35 - 59), F (1 - 34), яка переводиться в національну (чотирибальна: 5 – «відмінно», 4 - «добре», 3 -«задовільно», 2 – «не задовільно»).

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Весь обсяг роботи здобувача за семестр підсумовується за допомогою накопичувальної системи балів. Підсумковий бал з навчальної дисципліни є

сумою балів, одержаних за знання матеріалу тем - за поточний, за семінарське заняття, семестровий (модульний) контроль, також з подальшим переведенням в національну шкалу.

Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач за різні види завдань вказана в таблиці (100 балів).

Денна, заочна форма навчання

Модуль 1												
	Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2					Разом за темами	Семінарське заняття	Іспит	Всього
	Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7					
Аудиторні заняття	5	5	5	5	5	5	5	35	5	30		
Самостійна робота здобувача		5		5	5	5	5	25	5			
Сума балів								60	10	30	100	

T1, T2....T 7 – теми занять.

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль1	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Аудиторні заняття (лекції і практичні)	7	35
Семінарське заняття	1	5
Самостійна робота за темами	5	25
Самостійна підготовка до семінарського заняття	1	5
Іспит	1	30
Разом:		100

Критерії поточного оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

Поточний контроль передбачає оцінювання рівня засвоєння теоретичного і практичного матеріалу кожної теми (у тому числі своєчасність та повноту виконання завдань самостійної роботи); активність та ініціативу здобувача при обговоренні питань теми, участь в опитуванні.

Усне опитування. Виконання практичних завдань. Бали	Критерії оцінювання
5	<p>Аудиторні заняття. В повному обсязі виконані теоретичні і практичні завдання аудиторної роботи за темою. Здобувач демонструє глибокі знання навчального матеріалу, відповідає без помилок, бере активну участь в обговоренні, в тому числі на семінарському занятті, аргументує свою відповідь. Конспект лекцій у повному обсязі.</p> <p>Самостійна робота студента. В повному обсязі виконані теоретичні і практичні завдання самостійної роботи за темою. Здобувач демонструє глибокі знання навчального матеріалу. Опрацьовує обов'язкові та додаткові джерела інформації. Робочий зошит ведеться за формою.</p>
4	<p>Аудиторні заняття. В повному обсязі виконані теоретичні і практичні завдання аудиторної роботи за темою. Здобувач демонструє достатньо повні знання навчального матеріалу, бере активну участь в обговоренні, в тому числі на семінарському занятті, іноді допускає окремі непринципові неточності та незначні помилки. Для з'ясування рівня засвоєння матеріалу тем студенту треба задати додаткові запитання. Конспект лекцій у повному обсязі.</p> <p>Самостійна робота студента. В повному обсязі виконані теоретичні і практичні завдання самостійної роботи за темою. Здобувач демонструє достатньо повні знання навчального матеріалу. Опрацьовує обов'язкові джерела інформації. Є невеликі зауваження до ведення робочого зошиту.</p>
3	<p>Аудиторні заняття. Теоретичні і практичні завдання аудиторної роботи за темою виконані не повністю. Здобувач демонструє неповні знання навчального матеріалу. Для отримання відповіді треба задавати кілька додаткових питань. У відповіді допускає суттєві неточності і помилки. Конспект ведеться систематично, але не в повному обсязі.</p> <p>Самостійна робота студента. Теоретичні і практичні завдання самостійної роботи за темою виконані не повністю. Здобувач демонструє неповні знання навчального матеріалу. Не опрацьовані на необхідному рівні обов'язкові джерела інформації. Є питання до ведення робочого зошиту.</p>

2	<p>Аудиторні заняття. Теоретичні і практичні завдання аудиторної роботи виконані фрагментарно. Здобувач поверхово володіє змістом навчального матеріалу. На заняттях не бере участі в обговоренні за власною ініціативою. У відповідях губиться і допускає значну кількість принципів помилок, для аргументації не вистачає знань. Конспектування фрагментарне.</p>
	<p>Самостійна робота студента. Теоретичні і практичні завдання самостійної роботи виконані фрагментарно і на низькому рівні. Здобувач поверхово володіє змістом навчального матеріалу. Обов'язкові джерела інформації не опрацьовані. Робочий зошит ведеться несистематично, з великою кількістю помилок.</p>
1	<p>Аудиторні заняття. Теоретичні і практичні завдання аудиторної роботи виконані з великою кількістю грубих помилок, або не виконані. Здобувач не орієнтується в матеріалі теми, намагається не брати участь у обговоренні, губиться у відповідях, плутається в термінології. Робочий зошит ведеться несистематично. Відсутня більша частина матеріалу теми.</p>
	<p>Самостійна робота студента. Теоретичні і практичні завдання самостійної роботи виконані фрагментарно, з великою кількістю грубих помилок. Здобувач володіє змістом навчального матеріалу на елементарному рівні. Обов'язкові джерела інформації не опрацьовані. У робочому зошиті відсутні завдання самостійної роботи, або виконані частково і з великою кількістю помилок.</p>

Семестровий контроль знань здобувачів вищої освіти

Семестровий контроль проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за семестр. Семестровий контроль знань здобувачів (іспит), проводиться у формі усної відповіді на два теоретичні питання та виконання одного практичного завдання (по білетам).

Критерії семестрового оцінювання знань студентів (іспит)

Усна відповідь та виконання практичного завдання. Бали.	Критерії оцінювання
26-30	Володіє навчальним матеріалом в повному обсязі. Надає вичерпну відповідь на кожне запитання, Демонструє глибокі знання. Без помилок і в повному обсязі виконує практичне завдання.
21- 25	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом. Надає правильну відповідь та розкриває зміст теоретичних питань, але допускає окремі неточності. Практичне завдання виконує з несуттєвими помилками.
17 – 20	В цілому володіє навчальним матеріалом. У відповідях робить суттєві неточності та помилки. Також допускає помилки при виконанні практичного завдання.

12-16	Не володіє повним обсягом начального матеріалу. Відповіді поверхові та фрагментарні, зі значними неточностями та помилками. Допускає значну кількість помилок при виконанні практичного завдання.
7 – 11	Поверхово і частково засвоєний обсяг навчального матеріалу. Відповіді поверхові та неповні, зі значною кількістю помилок. Виконання практичного завдання з грубими помилками.
1 – 6	Поверхово ознайомлений з навчальним матеріалом. Відповіді невірні, з грубими помилками. Не виконано жодне практичне завдання.

Додаткові бали

Додаткові бали (5 балів) нараховуються здобувачу освіти за отримання сертифікату з неформальної освіти, якщо змістовність пройденого курсу відповідає завданням і меті дисципліни, а також за участь і підготовку доповіді на конференції за проблематикою дисципліни.

Підсумковий бал з навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності за модуль	Оцінка за національною шкалою	Шкала ECTS
90-100	5 Відмінно	A
82-89	4 Добре	B
74-81		C
64-73	3 Задовільно	D
60-63		E
35-59	2 Незадовільно	FX Для одержання кредиту потрібне доопрацювання.
1-34		F Необхідне повторне вивчення дисципліни

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5. 1. Зміст навчальної дисципліни «Охорона та гігієна голосу».

Денна та заочна форми навчання

Модуль 1.

Змістовий модуль 1. Голос людини як музичний інструмент.

Тема 1. Предмет, мета і завдання дисципліни «Охорона та гігієна голосу». Дисципліна «Охорона та гігієна голосу», її значення в підготовці співака і викладача співу в мистецькій школі. Мета і завдання, міждисциплінарний зв'язок з дисциплінами циклу професійної підготовки:

«Спеціальний клас. Сольний спів», «Клас вокального ансамблю (академічний; народний)», «Методика викладання фахових дисциплін (спів)», «Методико-виконавський аналіз педагогічного репертуару», «Концертно-виконавська практика», «Педагогічна практика». Система оцінювання.

Голос людини як музичний інструмент. Акустичні властивості голосу (сила, висота, тембр, летючість, рухливість, благозвучність, благозвучність мови). Голосомовні професії, їх значення в соціумі (співаки, диктори, лектори, артисти, викладачі, політики, перекладачі, ведучі концертів, працівники call-центров, юристи (адвокати, суд'ї) та ін.). 16 - квітня всесвітній День голосу. Охорона професійної праці співаків Державою (наказ МОЗ України «Про затвердження Порядку проведення медичних оглядів працівників певних категорій» від 21.05.2007 р. № 246).

Охорона та гігієна голосу. Фоніатрія. Фонопедія.

Рекомендована література та інформаційні джерела з проблематики дисципліни.

Тема 2. Будова голосового апарату людини. Голосовий апарат людини. Функції органів голосового апарату в процесі співу. Будова гортані. Вища нервова діяльність в процесі співу. Міоеластична, нейрохронаксична теорії звукоутворення та резонансна теорія співу.

Тема 3. Наукові дослідження органів голосового апарату. Технічні засоби та методи дослідження. Дослідження голосу. Ларингоскоп. Дослідження процесу співу, порушень в роботі голосового апарату, проблем втомлення і професійних хвороб голосу, особливостей розвитку дитячих голосів. Центри по вивченню голосу.

Застосування технічних засобів у вивченні голосу – звукозапису, спектроаналізатору голосу, вимірювача сили звуку, фонівібропнеймографу, електроакустичного спектрометра, спектрального інтегратора, сучасних комп'ютерних методів дослідження. Радіотелеметричні дослідження співаків на сцені (пульс, артеріальний тиск). Вимірювання дихальних екскурсій, інтенсивності вібрації резонаторів. Значення наукових досліджень для збереження голосу.

Змістовий модуль 2. Профілактика професійних порушень в роботі голосового апарату людини.

Тема 4. Порушення в роботі голосового апарату та причини їх виникнення. Хвороби та порушення в роботі голосового апарату, які не пов'язані з професійною діяльністю. Хронічні захворювання, які впливають на звучання голосу (захворювання легень, серцево-судинної, нервової та ендокринної систем). Нервово-емоційне напруження, підвищена інтенсивність навколишнього фонового шуму, погана акустика приміщень, перепади

температури навколишнього середовища, підвищена сухість і запиленість повітря і т. п. як фактори негативного впливу на голос.

Професійні захворювання голосового апарату (афонія, фонастенія, хронічний ларингіт, незмикання голосових зв'язок, вузлики голосових зв'язок, крововилив в голосову зв'язку) та причини їх виникнення. Проявлення захворювань голосового апарату (сиплість, хрипота, швидка втомлюваність, біль, відчуття дискомфорту при співі).

Тема 5. Профілактика професійних захворювань співака. Охорона голосу. Попередження та запобігання виникненню професійних хвороб голосового апарату. Правила охорони голосу. Фізичне і психічне здоров'я співака. Режим життя співака, харчування. Розподілення голосових навантажень. Відпочинок голосу.

Тема 6. Дитячий голос. Охорона і гігієна дитячого голосу. Особливості розвитку дитячого голосу в різні вікові періоди – дошкільному, молодшому шкільному, середньому та старшому шкільному віці. Мутація та еволюція. Передмутаційний, мутаційний та постмутаційний періоди розвитку. Охорона та гігієна дитячого голосу.

Тема 7. Фонопедичні вправи як педагогічний метод відновлення функцій голосового апарату. Методика корекційної роботи при функціональних порушеннях голосу.

Фонопедія у вокальній педагогіці. Недоліки звучання та їх виправлення. Фонопедичні вправи для лікування розладів голосу. Особистісно - орієнтований підхід в підборі вправ та послідовності їх використання. Методика фонопедичних занять. Підготовка до іспиту.

5. 2. Структура навчальної дисципліни Денна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Денна форма навчання				
	Всього годин	Аудиторні заняття			Самостійна робота здобувача
		Лекції	Семінарські	Практичні	
Модуль 1					
Змістовий модуль 1. Голос людини як музичний інструмент.					

Тема 1. Предмет, мета і завдання дисципліни «Охорона та гігієна голосу».	4	2	-	-	2
Тема 2. Будова голосового апарату людини.	10	4	-	-	6
Тема 3. Наукові дослідження органів голосового апарату. Технічні засоби та методи дослідження.	10	2	-	-	8
Разом за змістовим модулем 1:	24	8	-	-	16
		8			
Змістовий модуль 2. Профілактика професійних порушень в роботі голосового апарату людини.					
Тема 4. Порушення в роботі голосового апарату та причини їх виникнення.	18	4	-	-	14
Тема 5. Профілактика професійних захворювань співака. Охорона голосу.	18	6	-	-	12
Тема 6. Дитячий голос. Охорона і гігієна дитячого голосу.	18	4	2	-	12
Тема 7. Фонопедичні вправи як педагогічний метод відновлення функцій голосового апарату. Методика корекційної роботи при функціональних порушеннях голосу.	12	2	-	6	4
Разом за змістовим модулем 2:	66	16	2	6	42
		24			
Усього годин:	90	32			58

Заочна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Заочна форма навчання				
	Всього годин	Аудиторні заняття			Самостійна робота здобувача
		Лекції	Семінарські	Практичні	
Модуль 1					
Змістовий модуль 1. Голос людини як музичний інструмент.					
Тема 1. Предмет, мета і завдання дисципліни «Охорона та гігієна голосу».	4	0,5	-	-	3,5
Тема 2. Будова голосового апарату людини.	10	1	-	-	9

Тема 3. Наукові дослідження органів голосового апарату. Технічні засоби та методи дослідження.	12	0,5	-	-	11,5
Разом за змістовим модулем 1:	26	2			24
Змістовий модуль 2. Профілактика професійних порушень в роботі голосового апарату людини.					
Тема 4. Порушення в роботі голосового апарату та причини їх виникнення.	18	1	-	-	17
Тема 5. Профілактика професійних захворювань співака. Охорона голосу.	16	1	-	-	15
Тема 6. Дитячий голос. Охорона і гігієна дитячого голосу.	18	1	1	-	16
Тема 7. Фонопедичні вправи як педагогічний метод відновлення функцій голосового апарату. Методика корекційної роботи при функціональних порушеннях голосу.	12	-	-	2	10
Разом за змістовим модулем 2:	64	3	1	2	58
Усього годин:	90		8		82

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ, СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

6. 1. Теми практичних занять

№	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1.	Фонопедичні вправи як педагогічний метод відновлення функцій голосового апарату. Методика корекційної роботи при функціональних порушеннях голосу.	6	2
	Разом:	6	1

6. 2. Теми семінарських занять

№	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання

1.	Тема 6. Дитячий голос. Охорона і гігієна дитячого голосу.	2	1
	Разом:	2	1

7. САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ

7. 1. Денна форма навчання

Модуль (змістовий модуль)	Назва теми	Денна форма навчання	
		Кількість годин	Завдання
Модуль 1. Змістовий модуль 1	Тема 1. Предмет, мета і завдання дисципліни «Охорона та гігієна голосу».	2	Вивчити теоретичний матеріал теми. Конспект. Інтернет-ресурси: https://www.youtube.com/watch?v=0HHIZBZx4qo
	Тема 2. Будова голосового апарату людини.	6	Вивчити теоретичний матеріал теми. Конспект. Інформаційні ресурси: http://www.audiovoice.kiev.ua/interest_08.shtml https://www.youtube.com/watch?v=P2pLJfWUjc8 https://www.youtube.com/watch?v=BGX2dc75J_s https://www.youtube.com/watch?v=fvRNWRgtYx8
Змістовий модуль 2.	Тема 3. Наукові дослідження органів голосового апарату. Технічні засоби та методи дослідження.	8	Вивчити теоретичний матеріал теми. Конспект.
	Тема 4. Порушення в роботі голосового апарату та причини їх виникнення.	12	Вивчити теоретичний матеріал теми. Конспект. Інформаційні ресурси: https://www.youtube.com/watch?v=DzzVTWw4UMc Д. Люш «Розвиток і охорона співацького голосу», стор. 103 - 109; 111 - 117.
	Тема 5. Профілактика професійних захворювань співака. Охорона голосу.	10	Вивчити теоретичний матеріал теми. Конспект. Інформаційні ресурси: http://medbib.in.ua/profilaktika-narusheniy-golosa-lits-41197.html Дяченко Л. В. Режим та охорона співацького голосу. Збірник наукових праць. Д. Люш «Розвиток і охорона співацького голосу», стор. 109 -111; 123 -130.

	Тема 6. Дитячий голос. Охорона і гігієна дитячого голосу.	12	Вивчити теоретичний матеріал теми. Конспект. Гавриленко Л. М. До проблеми мутаційного періоду. https://www.youtube.com/watch?v=MUN60Fy9dYU Підготовка до семінарського заняття.
	Тема 7. Фонопедичні вправи як педагогічний метод відновлення функцій голосового апарату. Методика корекційної роботи при функціональних порушеннях голосу.	8	Вивчити теоретичний матеріал теми. Конспект. Д. Люш « Розвиток і охорона співацького голосу», стор. 114-115; 117-123. Вивчити фонопедичні вправи та методику їх застосування. Підготуватися до практичного заняття. Повторення тем дисципліни. Підготуватись до іспиту.
	Усього:	58	

7. 2. Заочна форма навчання

Модуль (змістовий модуль)	Назва теми	Заочна форма навчання	
		Кількість годин	Завдання
Модуль 1. Змістовий модуль 1	Тема 1. Предмет, мета і завдання дисципліни «Охорона та гігієна голосу».	3,5	Вивчити теоретичний матеріал теми. Конспект. Інтернет-ресурси: https://www.youtube.com/watch?v=0HHIZBZx4qo
	Тема 2. Будова голосового апарату людини.	9	Вивчити теоретичний матеріал теми. Конспект. Інформаційні ресурси: http://www.audiovoice.kiev.ua/interest_08.shtml https://www.youtube.com/watch?v=P2pLJfWUjc8 https://www.youtube.com/watch?v=BGX2dc75J_s https://www.youtube.com/watch?v=fvRNWRgtYx8
Змістовий модуль 2.	Тема 3. Наукові дослідження органів голосового апарату. Технічні засоби та методи дослідження.	11,5	Вивчити теоретичний матеріал теми. Конспект.
	Тема 4. Порушення в	17	Вивчити теоретичний матеріал теми. Конспект. Інформаційні ресурси:

роботі голосового апарату та та причини їх виникнення.		https://www.youtube.com/watch?v=DzzVTWw4UMc Д. Люш «Розвиток і охорона співацького голосу», стор. 103 - 109; 111 - 117.
Тема 5. Профілактика професійних захворювань співака. Охорона голосу.	15	Вивчити теоретичний матеріал теми. Конспект. Інформаційні ресурси: http://medbib.in.ua/profilaktika-narusheniy-golosa-lits-41197.html Дяченко Л. В. Режим та охорона співацького голосу. Збірник наукових праць. Д. Люш «Розвиток і охорона співацького голосу», стор. 109 -111; 123 -130.
Тема 6. Дитячий голос. Охорона і гігієна дитячого голосу.	16	Вивчити теоретичний матеріал теми. Конспект. Гавриленко Л. М. До проблеми мутаційного періоду. https://www.youtube.com/watch?v=Muh60Fy9dYU Підготовка до семінарського заняття.
Тема 7. Фонопедичні вправи як педагогічний метод відновлення функцій голосового апарату. Методика корекційної роботи при функціональних порушеннях голосу.	10	Вивчити теоретичний матеріал теми. Конспект. Д. Люш «Розвиток і охорона співацького голосу», стор. 114-115; 117-123. Вивчити фонопедичні вправи та методику їх застосування. Підготуватися до практичного заняття. Повторення тем дисципліни. Підготуватись до іспиту.
Усього:	82	

7. 3. Методичні рекомендації до організації самостійної роботи

Зміст самостійної роботи здобувачів вищої освіти з дисципліни «Охорона та гігієна голосу» визначається робочою програмою дисципліни.

Самостійна робота передбачає виконання різних видів завдань: вивчення навчального матеріалу тем; опрацювання конспекту лекцій, основної та додаткової літератури, з фіксуванням у зошиті основних положень; практичне вивчення фонопедичних вправ; аналіз тематичної інформації з

мережі Internet, підготовка до опитування. Самостійна робота сприяє закріпленню здобувачем нових та набутих знань, їх систематизації та узагальненню.

8. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ

- лекція;
- бесіда;
- пояснювально-ілюстративний;
- проблемно-пошуковий;
- наочний;
- аналітичний;
- репродуктивний;
- практичний;
- компетентнісний (підбір практичних завдань, максимально наближених до професійних).

9. ІНСТРУМЕНТИ ТА ОБЛАДНАННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає використання Internet – ресурсів, фортепіано, навчально-методичного комплексу з дисципліни, Google Workspace education - інтегрованої комп'ютерної освітньої платформи закладу вищої освіти.

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

10.1. Основна література

1. Антонюк В. Г. Постановка голосу : Навч. посіб. Для вищ. навч. закладів / В. Г. Антонюк. – К.: Українська ідея, 2000. – 68 с.
2. Гавриленко Л. М. До проблеми мутаційного періоду / Л. Гавриленко // Педагогічні основи навчально-виховного процесу у вищих навчальних закладах освіти України. – Харків : Стиль-видат, 2004. – С. 238 – 248.
3. Дяченко Л. В. Режим та охорона співацького голосу. Збірник наукових праць. Суми, 2006. - 230 с.
4. Лайко А. А., Косаковський А. Л., Заболотна Д. Д. Дитяча оториноларингологія. К. : Логос, 2013. – 576 с.
5. Люш Д. В. Розвиток і охорона співацького голосу / Д.В. Люш. – К. : Муз. Україна, 1988. – 138 с.

10.2. Допоміжна література

1. Зарицький Л. А., Тринос В. А., Тринос Л. А. Практична фоніатрія. Учебний посібник. — К. : Вища школа. Головне вид-во, 1984.— 168 с.

2. Заболотний Д. І., Лайко А. А., Косаковський А. Л., Мостова Т. С. Клінічна анатомія, фізіологія та методи обстеження ЛОР – органів. К. : Логос. 2004. – 240 с.

3. Кушка Я. С. Методика навчання співу. Тернопіль: Богдан. 2010. - 288 с.

4. Прядко О. Розвиток співацького голосу: методичні рекомендації для викладачів вокалу та студентів музично-педагогічних факультетів вищих навчальних закладів / О.М. Прядко. – Кам'янець-Подільський: ПП Буйницький О. А., 2009. – 92 с.

5. Шидловська Т. А. Функціональні порушення голосу. К. : Логос, 2011. – 523 с.

6. Юцевич Ю. Теорія і методика розвитку співацького голосу: Навч.-метод. посібник для викладачів і студентів мистецьких навчальних закладів, учителів шкіл різного типу / Ю. Юцевич // Ін-т змісту і методу навчання. – К., 1998. – 158 с.

10. 3. Інформаційні ресурси в мережі Internet

1. http://www.audiovoice.kiev.ua/interest_08.shtml (анатомія голосу).
2. <https://www.youtube.com/watch?v=P2pLJfWUjc8> (робота голосових зв'язок).
3. https://www.youtube.com/watch?v=n4tW8_1hYpM (хвороби голосового апарату).
4. http://www.audiovoice.kiev.ua/publication_ru.shtml (публікації з питань отоларінгології).
5. http://www.audiovoice.kiev.ua/video_ru_06.shtml (лор-огляд).
6. http://www.audiovoice.kiev.ua/video_ru_11.shtml (спектральний аналіз голосового сигналу).
7. <http://medbib.in.ua/profilaktika-narusheniy-golosa-lits-41197.html> (профілактика порушень голосу).
8. http://www.audiovoice.kiev.ua/video_07.shtml (акустична імпедансометрія).

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

1. Робоча програма перезатверджена на 2021/ 2022_н. р. зі змінами.

В результаті перегляду на засіданні кафедри «Мистецтво співу» робочої програми з дисципліни «Охорона та гігієна голосу», була покращена система оцінювання за модулем, внесено зміни до тематичної змістовності модуля і змісту тем.

Приведено у відповідність до нового Навчального плану розподілення аудиторних годин (лекційні, практичні, семінарські) та годин самостійної роботи здобувачів вищої освіти. Також було оновлено список рекомендованих джерел.

Протокол № 1 від 31 серпня 2021 р.

Завідувач кафедри А. І. Кочерга
(підпис)

2. Робоча програма перезатверджена на 2022/ 2023_н. р. зі змінами.

В результаті перегляду на засіданні кафедри «Мистецтво співу» робочої програми з дисципліни «Охорона та гігієна голосу» було внесено зміни до п. 10 робочої програми, а саме - складено список джерел інформації з опорою на україномовні та вітчизняні посібники, підручники і науково-методичні праці. Переглянуто список компетентностей і програмних результатів навчання, відповідно до «Освітньо-професійної програми «Спів» 2022 року.

Протокол № 1 від 30 серпня 2022 р.

Завідувач кафедри А. І. Кочерга
(підпис)

3. Робоча програма перезатверджена на 2023/ 2024_н. р. зі змінами.

В результаті перегляду на засіданні кафедри «Мистецтво співу» робочої програми з дисципліни «Охорона та гігієна голосу» було внесено зміни до Розділу 7 програми (переглянуто Ієтернет посилання в завданнях самостійної роботи студента).

Протокол № 1 від 29 серпня 2023 р.

Завідувач кафедри А. І. Кочерга
(підпис)

4. Робоча програма перезатверджена на 2024/ 2025_н. р. зі змінами.

В результаті перегляду на засіданні кафедри «Мистецтво співу» робочої програми з дисципліни «Охорона та гігієна голосу» було внесено зміни до Розділів 3; 4; 5 Програми, відповідно до нового «Положення про робочу програму» 2024 року і оновленої освітньо-професійної програми «Спів» 2024 року.

Протокол № 1 від 27 серпня 2024 р.

Завідувач кафедри А. І. Кочерга_
(підпис)

5. Робоча програма перезатверджена на 2025 / 2026 н. р. зі змінами.

У результаті перегляду на засіданні кафедри «Мистецтво співу» робочої програми з дисципліни «Охорона та гігієна голосу» було змінено шифр спеціальності на титульному аркуші, Уніфіковано систему оцінювання за результатами іспиту, внесено додаткові бали, привнесено у відповідність до Навчального плану 2025 р. кількість годин для здобувачів заочної форми навчання, до Розділу 9 внесено Google Workspace education - інтегровану комп'ютерну освітню платформу закладу вищої освіти.

Протокол № 1 від 26 серпня 2025 р.

Завідувач кафедри А. І. Кочерга_
(підпис)